



Utredning av biotopskydd för alleér, Gottsunda

Naturföretaget 2021



Inventering och rapport: Anna-Lotta Hellqvist
Foto: Anna-Lotta Hellqvist
Kvalitetsgranskning: Niina Sallmén
Datum rapport: 2021-12-08
Version: 2

Kontaktperson för denna rapport: Anna-Lotta Hellqvist, anna-lotta@naturforetaget.se, 073-0864024

Naturföretaget
Vaksalagatan 6
753 20 Uppsala
info@naturforetaget.se
Kartor publicerade med tillstånd av ESRI

Innehåll

Sammanfattning.....	4
Bakgrund.....	5
Metodik.....	5
Osäkerhet i bedömningen.....	5
Resultat.....	6
1. Lindallé längsmed gångväg.....	7
2. Oxelalléer på parkeringsplats.....	8
3. Oxelallé längsmed Blomdahls väg.....	9
4. Oxelallé längsmed Stenhammars väg.....	10
5. Lönnallé längsmed Hugo Alfvéns väg.....	11
6. Lönnallé längsmed Bandstolsvägen.....	12
7. Björkallé längsmed Slädvägen.....	13
Källor.....	14
Litteratur.....	14
Bilaga 1. Karta över alléerna.....	1
Bilaga 2. Kompletta tabell över inventerade träd.....	1

Sammanfattning

Inom det pågående projektet Gottsunda stadsnod behöver potentiella alléträd som eventuellt omfattas av biotopskydd utredas. Två detaljplaner pågår och om det förekommer alléträd som omfattas av biotopskydd behöver det sökas dispens för dessa. Naturföretaget fick i uppdrag att fältbesöka träd som i en tidigare naturvärdesinventering pekats ut som eventuella alléer. Träden art- och åldersbestämdes och eventuella särskilda naturvärden dokumenterades.

Inventeringen utfördes i november 2021, alla utpekade lokaler besöktes och vid de som bedömdes uppfylla kraven för biotopskyddad allé mättes, artbestämdes och fotades samtliga träd.

Sju objekt pekades ut som alléer som bör omfattas av biotopskydd med sammanlagt tio alléer, de fyra mindre alléerna som står på parkeringsplatsen till Gottsunda centrum redovisas som ett objekt då de har liknande naturvärden. Sex av de tio alléerna består av oxlar, två av lönnar och en vardera av lindar och björkar.

Bakgrund

Inom det pågående projektet Gottsunda stadsnod behöver potentiella alléträd som eventuellt omfattas av biotopskydd utredas. Två detaljplaner pågår och om det förekommer alléträd som omfattas av biotopskydd behöver det sökas dispens för dessa. Naturföretaget fick i uppdrag att fältbesöka träd som i en tidigare naturvärdesinventering pekats ut som eventuella alléer genom flygbildtolkning för att art- och åldersbestämma träden samt identifiera om några träd har särskilda naturvärden kopplade till sig. Inventeringen utfördes i november 2021.

Metodik

Samtliga potentiella alléer som pekats ut via flygbildstolkning besöktes och samtliga träd på platsen inventerades och fotades. Vid de platser där det vid första anblick kunde uteslutas att träden skulle uppfylla kriterierna för biotopskyddad allé (t.ex. mycket unga träd) gjordes inga mätningar. Vid varje enskilt träd mättes stammens omkrets i brösthöjd, träden fotograferades och artbestämdes. Därefter togs översiktsbilder på de lokaler som bedömdes uppfylla kraven för biotopskydd.

Kännetecknande för en allé som omfattas av biotopskydd är bland annat att allén ska bestå av minst fem lövträd som är planterade i enkel eller dubbel rad längsmed en väg (Naturvårdsverket 2014). Allén ska till övervägande del utgöras av vuxna träd, vilket innebär att de uppnått en ålder av minst 30 år eller att stamtjockleken ska uppmäta minst 20 cm i diameter (det första som uppnås). Då åldern är svår att uppskatta med exakthet utan att borra i dem har träden i den här inventeringen bedömts som vuxna när stammens diameter var över 20 cm.

Osäkerhet i bedömningen

I november är majoriteten av den ettåriga floran vissnad, nedbruten eller täckt med snö och det kan därför vara svårt att göra rättvisa artbedömningar av exempelvis kärlväxter och svampar. Även yngre lövträd kan vara svåra att artbestämma på vintern. De möjliga osäkerheterna påverkade dock inte inventeringen i detta fall, utan bedömningar kunde göras med säkerhet.

Resultat

Sammanlagt besöktes 164 träd varav 133 bedömdes vara omfattade av biotopskydd som del av en allé. Av dessa var 11 lindar, 54 oxlar, 35 lönnar och 33 björkar. Samtliga träd bedömdes vara vid god hälsa, enstaka träd hade mindre skador men inga träd var kraftigt skadade eller döda. Inga träd uppvisade några särskilda naturvärden, dvs. gamla träd, hålträd eller liknande.

Inom området identifierades tio biotopskyddade alléer, här fördelade på sju objekt. De fyra oxelalléerna på parkeringsplatsen till Gottsunda centrum redovisas tillsammans då de har liknande egenskaper. För karta över de olika objekten, se Bilaga 1. För komplett lista med samtliga inventerade träd och deras omkrets samt diameter, se Bilaga 2. Här nedan beskrivs objekten i text och bild.

Tabell 1. Sammanfattning av objekten.

Objektnummer	Namn	Medelvärde tr addediameter (cm)
1	Lindallé längsmed gångväg	30,78
2	Oxelalléer på parkeringsplats	33,45
3	Oxelallé längsmed Blomdahls väg	37,03
4	Oxelallé längsmed Stenhammars väg	39,87
5	Lönnallé längsmed Hugo Alfvéns väg	32,27
6	Lönnallé längsmed Bandstolsvägen	42,45
7	Björkallé längsmed Slädvägen	35,80

1. Lindallé längsmed gångväg



Figur 1. Lindar vid gångväg i Gottsunda centrum.

Beskrivning

Allén består av 11 lindar som alla uppfyller kraven för biotopskydd. Stammarnas bark har en viss struktur som huserar en del lavar.

2. Oxellalléer på parkeringsplats



Figur 2. Översiktsbild över oxlar på parkeringsplatsen vid Gottsunda centrum.

Beskrivning

På objektet finns fyra alléer med fem oxlar vardera som i uppfyller kraven för biotopskydd, samtliga utom två träd är över 20 cm i diameter. Utöver att träden kan erbjuda skydd och föda för insekter och fåglar finns få andra naturvärden på platsen då markflora helt saknas.

3. Oxelallé längsmed Blomdahls väg



Figur 3. Vy från Stenhammars väg över allé längsmed Blomdahls väg.

Beskrivning

Allén består av 23 oxlar som alla uppfyller kraven för biotopskydd. Träden kan dock bedömas stå i direkt anslutning till garage- och förrådsbyggnaderna, om underhåll eller utbyggnad av dessa behöver göras i framtiden bör undantag från biotopskyddet kunna medges (Naturvårdsverket, 2012). För nybyggnad eller annan exploatering krävs dock dispens från biotopskyddet.

4. Oxelallé längsmed Stenhammars väg



Figur 4. Översiktsbild från vändplatsen vid Stenhammars väg.

Beskrivning

Allén består av 11 oxlar som alla uppfyller kraven för biotopskydd.

5. Lönnallé längsmed Hugo Alfvéns väg



Figur 5. Sträcka av lönnallén närmast Gottsunda centrum vid Hugo Alfvéns väg.

Beskrivning

Allén består av 22 lönnar som alla uppfyller kraven för biotopskydd. I den norra änden av allén står tre träd med längre mellanrum än de övriga. Dessa tre bedöms ändå ingå i allén då de troligtvis har planterats samtidigt och att det finns tecken på att ytterligare ett träd funnit i allén.

6. Lönnallé längsmed Bandstolsvägen



Figur 6. Översiktsbild av lönnallén nära Bandstolsvägen.

Beskrivning

Allén består av 13 lönnar som alla uppfyller kraven för biotopskydd.

7. Björkallé längsmed Slädvägen



Figur 7. Vy från Linrepevägen över björkallén vid Slädvägen.

Beskrivning

Allén består av 33 björkar som alla uppfyller kraven för biotopskydd. Träden är grova jämfört med andra träd i närområdet, och börjar bli äldre vilket innebär att de börjar ha högre naturvärden. Flera av träden har grov bark med gott om lavar.

Källor

Litteratur

Naturvårdsverket, 2014. Allé – Beskrivning och vägledning för biotopen Allé i bilaga 1 till förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Naturvårdsverket, 2012, Biotopskyddsområden - Vägledning om tillämpningen av 7 kapitlet 11 § miljöbalken, handbok 2012:1, utgåva 1.

Bilaga 1. Karta över alléerna



Figur 8. Kartbild över inventeringsområdet med alléer och alléträd.

Bilaga 2. Komplet tablell över inventerade träd

Artnamn	Omkrets (cm)	Diameter (cm)	Lokal	Träd-ID
Lind	102	32,48	1	1
Lind	85	27,07	1	2
Lind	90	28,66	1	3
Lind	107	34,08	1	4
Lind	105	33,44	1	5
Lind	105	33,44	1	6
Lind	65	20,70	1	7
Lind	109	34,71	1	8
Lind	105	33,44	1	9
Lind	85	27,07	1	10
Lind	105	33,44	1	11
Oxel	65	20,70	2a	12
Oxel	85	27,07	2a	13
Oxel	98	31,21	2a	14
Oxel	72	22,93	2a	15
Oxel	95	30,25	2a	16
Oxel	88	28,03	2b	17
Oxel	86	27,39	2b	18
Oxel	90	28,66	2b	19
Oxel	86	27,39	2b	20
Oxel	75	23,89	2b	21
Oxel	58	18,47	2c	22
Oxel	82	26,11	2c	23
Oxel	67	21,34	2c	24
Oxel	61	19,43	2c	25
Oxel	83	26,43	2c	26
Oxel	69	21,97	2d	27
Oxel	92	29,30	2d	28
Oxel	99	31,53	2d	29
Oxel	80	25,48	2d	30
Oxel	90	28,66	2d	31
Oxel	130	41,40	3	32
Oxel	114	36,31	3	33
Oxel	155	49,36	3	34
Oxel	155	49,36	3	35
Oxel	156	49,68	3	36
Oxel	146	46,50	3	37
Oxel	133	42,36	3	38
Oxel	106	33,76	3	39
Oxel	116	36,94	3	40
Oxel	109	34,71	3	41

Oxel	122	38,85	3	42
Oxel	134	42,68	3	43
Oxel	117	37,26	3	44
Oxel	120	38,22	3	45
Oxel	102	32,48	3	46
Oxel	93	29,62	3	47
Oxel	89	28,34	3	48
Oxel	103	32,80	3	49
Oxel	80	25,48	3	50
Oxel	103	32,80	3	51
Oxel	95	30,25	3	52
Oxel	102	32,48	3	53
Oxel	94	29,94	3	54
Oxel	132	42,04	4	55
Oxel	109	34,71	4	56
Oxel	100	31,85	4	57
Oxel	108	34,39	4	58
Oxel	125	39,81	4	59
Oxel	117	37,26	4	60
Oxel	155	49,36	4	61
Oxel	126	40,13	4	62
Oxel	131	41,72	4	63
Oxel	118	37,58	4	64
Oxel	156	49,68	4	65
Lönn	133	42,36	5	66
Lönn	111	35,35	5	67
Lönn	109	34,71	5	68
Lönn	106	33,76	5	69
Lönn	91	28,98	5	70
Lönn	110	35,03	5	71
Lönn	114	36,31	5	72
Lönn	92	29,30	5	73
Lönn	95	30,25	5	74
Lönn	101	32,17	5	75
Lönn	85	27,07	5	76
Lönn	90	28,66	5	77
Lönn	96	30,57	5	78
Lönn	113	35,99	5	79
Lönn	76	24,20	5	80
Lönn	99	31,53	5	81
Lönn	84	26,75	5	82
Lönn	93	29,62	5	83
Lönn	103	32,80	5	84
Lönn	115	36,62	5	85
Lönn	110	35,03	5	86
Lönn	103	32,80	5	87

Lönn	165	52,55	6	88
Lönn	130	41,40	6	89
Lönn	142	45,22	6	90
Lönn	138	43,95	6	91
Lönn	142	45,22	6	92
Lönn	170	54,14	6	93
Lönn	124	39,49	6	94
Lönn	115	36,62	6	95
Lönn	130	41,40	6	96
Lönn	130	41,40	6	97
Lönn	120	38,22	6	98
Lönn	134	42,68	6	99
Lönn	93	29,62	6	100
Björk	89	28,34	7	101
Björk	128	40,76	7	102
Björk	108	34,39	7	103
Björk	118	37,58	7	104
Björk	110	35,03	7	105
Björk	128	40,76	7	106
Björk	115	36,62	7	107
Björk	112	35,67	7	108
Björk	130	41,40	7	109
Björk	106	33,76	7	110
Björk	102	32,48	7	111
Björk	112	35,67	7	112
Björk	110	35,03	7	113
Björk	101	32,17	7	114
Björk	140	44,59	7	115
Björk	130	41,40	7	116
Björk	94	29,94	7	117
Björk	95	30,25	7	118
Björk	92	29,30	7	119
Björk	112	35,67	7	120
Björk	104	33,12	7	121
Björk	118	37,58	7	122
Björk	90	28,66	7	123
Björk	112	35,67	7	124
Björk	122	38,85	7	125
Björk	112	35,67	7	126
Björk	111	35,35	7	127
Björk	114	36,31	7	128
Björk	125	39,81	7	129
Björk	112	35,67	7	130
Björk	135	42,99	7	131
Björk	108	34,39	7	132
Björk	115	36,62	7	133

Oxel	98	31,21	Ej biotopskydd	
Oxel	123	39,17	Ej biotopskydd	
Oxel	117	37,26	Ej biotopskydd	
Oxel	98	31,21	Ej biotopskydd	
Oxel	150	47,77	Ej biotopskydd	
Oxel	108	34,39	Ej biotopskydd	
Oxel	54	17,20	Ej biotopskydd	
Oxel	121	38,54	Ej biotopskydd	
Körsbär	150	47,77	Ej biotopskydd	
Oxel	118	37,58	Ej biotopskydd	
Körsbär	125	39,81	Ej biotopskydd	
Oxel	134	42,68	Ej biotopskydd	
Oxel	98	31,21	Ej biotopskydd	
Oxel	63	20,06	Ej biotopskydd	
Oxel	95	30,25	Ej biotopskydd	
Oxel	86	27,39	Ej biotopskydd	
Oxel	88	28,03	Ej biotopskydd	
Oxel	65	20,70	Ej biotopskydd	
Oxel	51	16,24	Ej biotopskydd	
Rödek	54	17,20	Ej biotopskydd	
Rödek	45	14,33	Ej biotopskydd	
Rödek	42	13,38	Ej biotopskydd	
Rödek	41	13,06	Ej biotopskydd	
Rödek	41	13,06	Ej biotopskydd	
Rödek	49	15,61	Ej biotopskydd	
Oxel	95	30,25	Ej biotopskydd	
Oxel	62	19,75	Ej biotopskydd	
Oxel	80	25,48	Ej biotopskydd	
Oxel	88	28,03	Ej biotopskydd	
Oxel	77	24,52	Ej biotopskydd	
Oxel	67	21,34	Ej biotopskydd	